

Суратхэр А. Гусевым тырихыгэх.

Урысыем и Къэралыгъо Совет изэхэсигъу

Урысые Федерацаем и Президентэу Владимир Путиным Урысыем и Къэралыгъо Совет изэхэсигъо зэдагъэфедэрэ автомобиль гоогухэм зягъэушомбгъуягъеням, гоогухэр щынэгъончъэнхэм афэгъэхыгъэр тыгъуасэ зэрищагь. Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат аш хэлэжьагь.

Автомобиль гоогухэр щынэгъончъэнхэм епхыгъэ лъэпкь проектым игъэцэклэн зэрэклорэм зэхэсигъом щыхэппльягъэх. Владимир Путиным ипсалъэ зэрэшчихъэунэфыкыгъэмкэ, автомобиль гоогухэр щынэгъончъэнхэм фэгъэхыгъэ лъэпкь проектым ипхырышиян зэрэклорэмкэ зэфхысыжхэр шыгъэнхэ фае.

«Гыгу хызмэтийн зэхъокыныгъэхэр щышыгъэнхэм пae мы охтэ благъэм шъольыр пэлчэ 2024-рэ ильесим нэс зэшүахыгъ программа гээнэфагъэ щаштэн фае. Аш гьогушхэм амал къаритышт тапэкэл юфэу ашлэштэр рахъуханэу, техники лъаплэхэр, псэолзапхъэхэр къащэфынэу, технологиягъэхэр алэ къырагъэхъанхэу», — хигъэунэфыкыгь Владимир Путиным.

Пстэуми зэдагъэфедэрэ автомобиль гоогухэм зыэрараагъэушомбгъуяштым, гоогухэм щынэгъончъягъэ афэгъэхыгъэ докладхэм зэхэсигъом щядэлгъэх. Докладхэр къэзышыгъэхэр: Къэралыгъо

Советын икуп ипащэу, Республикэй Бурятием ипащэу Алексей Цыденовыр, Урысыем транспортныкэ иминистрэу Евгений Дитрих, Урысые Федерацаем хэгъэгү клоц Iофхэмкэ иминистрэу Владимир Колокольцевыр, Ленинград хэхэм игубернаторэр Александр Дронденкэр, Курскэ хэхэм игубернатор ипшъэрильхэр Пэлэг гээнэфагъэкэ зыгъэцакыу Роман Старовойт.

Гьогушыныр нахышуо зэхэшгъэнымкэ, гьогухэм яыгыныкэ, ягъэцэклэжыныкэ, гьогухэм щынэгъончъягъэкэ игъоу альэгъуягъэхэм зэхэсигъом щахэппльягъэх. Ахэр зыфэгъэхыгъягъэхэр подряднэ организациехэм яофшэн нахышуо зэхэшгъэныр, уппэлкун Iофхъабзэхэр зехъэгъэнхэр, псэолзэшыннымкэ проектхэр къэралыгъо экспертизэ шыгъэнхэр, автомобиль гоогухэм ягъэцэклэжын, регион автомобиль гоогухэм язитет нахышуу шыгъэнхэр ары.

Зэхэсигъом зэрэшчихъэунэфыкыгь

гъэмкэ, лъэпкь проектым къыдыхэлтыгъэ автомуиль гоогухэр зэрагъэцэклэжыщхэм ёки зэрагъэцэлжыщхэм яшуягъэкэ цыфхэм яшыгэлэ-псэуки эхэпшыкыу зыкынэтишт. 2024-рэ ильесим ехүулэу лъэпкь проектым диштэу хэгъэгү ишьольтырхэм яргегион гьогу километрэ мин 45-рэ, урамхэм зэлъаубытэе километрэ мин 30 агъэцэлжыщт.

Транспорт инфраструктурэм хэхъоныгъэ ягъэшшыгъэнымкэ Адыгэим Iофышко щызэшүахынэу рахъуххэ. Лъэпкь проектым тетзу мыгъэ регион мэхъанэ зиэ гьогу километрэ 43,5-рэ агъэцэлжыщт, нэфрыгъуазэхэр атырагъэуцэштэх. Лъэпкь проектым къыщыдэлтигъэ мылькум нэмыкыу Адыгэ Республиком гьогухэмкэ и Фонди мыгъэ гьогу километрэ 23-рэ ехүумэ ягъэцэлжынкэ Адыгэим ахъщэ къыфыхгъэлжыщт. Джащ фэдэу трассэу М4-«Дон» зыфилорэм игъогу зэхэкылэ, Гъозэрыпльэрэ Лэгъо-Накъэрэ зээзыхыре гьогум яшын,

поселкэу Тульскэм дэжь псыхью Шхъэгуша тель лъэмийджым игъэлжэхын лъягъэктотшт.

«Лъэпкь проектым, къэралыгъо программэхэм, къэралыгъо корпорациехэм, республикэм гьогухэмкэ и Фонд япректхэм къадыгъэлтигъэу республикэм гьогухэмкэ иотраслэ хэхъоныгъэ ягъэшшыгъэнымкэ хэбзэ къулыку пстэуми Iофышко зэшүахы. Аш республикэм исхэм яшыгэлэ-псэуки эхэпшыкыу зыкыригъэлтишт. Пшъэрыльхэу къытфашыгъэхэр зэрэдгъэцэлжыщт шыкылэм тыгъуасэ тицегуцэлжагь. Ахэм ягъэцэлэнхэ амалхэр щыгэх. Урысые Федерацаем и Президент пшъэрыльхэу, Iофыгъохуу къыгъэ-нэфагъэхэм язэшшохынкэ лъэпкь проектым ипхырышиян пae федеральнэ гупчэм амал тедзэхэр къызэрэшыхыщт хэм тицхэ тель», — хигъэунэфыкыгь Къумпыл Мурат.

**Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
ипресс-къулыкъу**

Мэкъуогъум и 27-рэ — ныбжыкIэхэм я Маф

Лытэнгъэ зыфэтшырэ клаалэхэр, пшъашъэхэр!
Мэфэкл шагъом — ныбжыкIэхэм я Мафэ фэштигу къиддеяу тышъуфэгушо!

Нэбгырэ пэлчэ ищиэнгъэкэ мэхъанэшхо зиэлэхъанхэм ныбжыкIэхъэр ашыщ. НыбжыкIэхэм ядуунээпльыкэ зыпкь зышиуцорэ, сэнхъяатэу зэрылэжъэштхэр къызыщыхырэ, неущырэ мафэмкэ мурадхэр зыщаширэ лъэхъанэу аш щит.

Тиреспублики, хэгъэгуми тапэкэ къарыклоштыр бэкээ зэлжыгъэр ныбжыкIэхэм чаныгъэу къызхагъафэрэр, ягухэль къадэхъуным ахэр зэрэфаклохэрэр ары. Тичынгэлэгъу ныбжыкIэхэм наукаам, творчествэм, спортым ёки щынэнгъэм инэмыкэ лъэнэнхэмхэгъэ ашашыгъэхэмкэ Адыгэим иштихху Уры-

съем имызакью, нэмыкі чыпIэхэм ашзыгъаюхэрэм, тиреспублике исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ зиалахышиу хэзэшшыхъэрэм лъэшэу тарэгушхо.

Кыткэлхуухъэрэ ныбжыкIэхэм лъэнэнхэм тицегуцэлжыщт, язэчий, яамалхэм зыкызэрэззяуягъэхыщт тишигъялкэу тыгыль. Клаалэхэмрэ пшъашъэхэмрэ языгъэлэ-псэуки эхэпшыкыу агъэлоным республикэм лъэшэу анаш щытагъэты, спорт инфраструктурэм зырагъэушомбгъу, ныбжыкIэхэм сэннаущхэм. Ишыгъэлжыгъэ зэрэфхъуцхэ программэхэр пхыраацых, ныбжыкIэхэм общественнэ щынэнгъэм, зигъо Iофыгъохэм цыфхэр зэрэгтегуцэлжыщт ахэлэжъэнхэмкэ бэ ашлэрэр.

Мы лъэнэнхэмкэ Iофэу ашлэрэм клаалэхъуфэгушхо

къызэрэтиштхэм, ныбжыкIэхэм атэгъэпсихъэгъэ политикэр республикэм щыпхырыцгъээнам, Адыгэим исоциальнэ-экономикэ амалхэм зэрахагъэхъошт шыкылакIэхэм якъыхэхын ар зэрафэорышштэхтицхэ тель.

НыбжыкIэхэр, псаунгыгъэ пытэ, щыгэлэ-псэуки эдэгү шынилэнэу, шынгүхэлэшүүхэр къыржүдэхъунхэу, тидэрэ лъэнэнхэм тицхэ тель», — хигъэунэфыкыгь Къумпыл Мурат.

**Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
Къумпыл Мурат**
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Апэрэу зэхажэгъагъ

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиним Кремлым тыгъуасэ Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет изэхэсигьо щизэхицагъэр зыщаублэштэм ехъулэу Солнечногорскэ Къэралыгъо Советын хэтхэм ясеминар-зэлукэ щыкъуагъ. Ащ хэлэжъагъ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат.

Лъэпкъ проектэу «Автомобиль гъогухэу щынэгъончэу ыкы тегъэпсихъагъэу щытыщхэр» зыфиорэм изэшшохынкэ анахь мэхъанэшх зиэлофтихъабзэхэу къацтыгъэхэм мы зэлукэ щахэппльагъэх, гъогухэм яшынкэ ыкы гъогуз-клоныр щынэгъончъеннымкэ шьольтихъэм анахь оптышшоу ялэхэмкэ зэхжохыгъэх.

Семинарын практическэ лъэныкуни къыдилытэштэгъ. Шьольтихъэм япашэхэр зыххэгъэх гъогуш рабочхэм ябригадэ апэрэу зэхажэгъагъ. Мы лъэныкъомкэ оптышшу зиэхэм ыкы техники хэшүхъяфыкыгъэр къызыфағызэхээзэ гъогу метрэ 200 фэдиз ахэм ашыгъ.

«Къэралыгъо Советын изэ-

хэсигьо изыфэгъэхъазырынкэ ыкы лъэпкъ проектхэм япхыгъе анахь зигъо юфтихъабзэхэм атегущыиэнхэмкэ, гущын пае, гъогухэм яшынкэ шуагъэ къэзыхын зыльэкыи юфтихъабзэу мыйр плъитэн плъэкыи. Ор-орэу юф горэ зэхэпшэнши, проектын игъэцэклэн зэрэкорэм ульяплъэнэр — зы юф, ор-орэу гъусэхэр уилхэу ар бгъэцэклэнэр — нэмийк юф. Мын фэдэ юфшаклэм шуагъэ къехын, сида пломэ проектын игъэцэклэн къыщегъэжъагъэу иаужыре чэзыу нэс зэкэ зэрээцэллыкюрэм ульяплъэннымкэ аш ишугъэ къэктю», — къыхигъэшыгъ Къумпыл Мурат.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипресс-къулыкъ

Мэхъанэшх зиэ проектхэм зыкэ ашыщ

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиним Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет изэхэсигьо къышилтигъэ юфтихъохэм зыкэ ашыщ гъогухэм яшынрэ ягъэцэклэжынрэ нахышшоу зэхэшгъэнхэр.

Ащ тегъэпсихъагъэ пшъерильхэм мэхъанэшх зэрялэр Адыгэим и Лышъхъэ къыхигъэшыгъ.

Зэхэсигьом икэууххэм къатегущыиэзэ гъогу проектхэр зэшшохыгъэнхэмкэ ёкыи бюджет мылькур алэ къырагъэхъанымкэ юфтихъэбэзэ гъэнэфагъэхэм язэшшохын республикэм анаэ зэраштыгъагъэтэрэр Къумпыл Мурат къылгъэтхъыгъ.

«Адыгэим транспорт инфраструктурэм ихэхъонгъэл лъешэу анаэ щытырагъэтэ. Гъогухэм ягъэцэклэжынрэ язэтгээпсихъанэр апэлхъашт мылькур Гъогу фондым къыхагъэкырэр ильэс къэс нахышбэ мэхъу. Федеральнэ гупчэм илэпилэгъу хэлъэу гъогухэм яшынкэ, анахьэу етлани Урысыем икъыблэ имагистральнэ сетьхэм язылахъэу щытхэм, мыш къыхеубытэх Къырым ыльэнэхъокэ гъэзагъэхэри, проектхэр республикэм щагъэцакэх. Лъэпкъ проектхэм

яшуагъэкэ транспорт инфраструктурэ дэгъур гъэпсигъэним иамалыкэхэр республикэм къылэхъэхъэх. Мы ильэсэм юфшэнэу агъэцэклэштри, мылькоу аш пэлхъацти нахышбэ мэхъу. Игъомыкыи шуагъэ хэлъэу мылькур гъэфеда-дээ хууным сэ сшхъэкэ синалэ тесэгъэтэ, сильэппльэ», — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Лъэпкъ проектэу «Автомобиль гъогу дэгъухэр ыкы щынэгъончэу щытыщхэр» зыфиорэр Адыгэим 2024-рэ ильэсэм нэс щагъэцэклэшт, аш сомэ миллиарди 3,3-м ехъу пэлхъацти нахышбэ мэхъанэ зиэ автомобиль гъогухэр нахышбэ ашыщтых, гъогухэм транспорт башэ армыкъоним ыкы ахэм къатехъухъэхэрэ тхъамыкагъохэр нахышбэ шыгъэнхэм анаэ лъэшэу тырагъэтэшт. 2024-рэ ильэсэм нэс республике мэхъанэ зиэ автомобиль гъогухэр нахышбэ ашыщтых, гъогухэм транспорт башэ армыкъоним ыкы ахэм къатехъухъэхэрэ тхъамыкагъохэр нахышбэ шыгъэнхэм анаэ лъэшэу тырагъэтэшт.

Лъэпкъ проектыр гъэцэклигъэ хууным пае республике проектэу «Адыгэ Республикэм иавтомобиль гъогу дэгъухэр ыкы щынэгъончэу щытыщхэр» зыфиорэр аухэсигъ, аш лъэнэкъуитоу зэхэт: «Гъогу сетьр» ыкы «Гъогу хызы-

мэтым ихэхъонгъэкэ юфтихъабзэхэр» зыфилохэрэр.

Транспорт инфраструктурэм ихэхъонгъэкэ а проектын юфтихъо къызэллеубыты. Мыекъуапэ, псэуплэу Яблоновскэм явтомобиль гъогухэр, джащ фэдэу республике ыкы чылгэлэ мэхъанэ зиэ гъогухэр гъэцэклэжыгъэнхэм лъэшэу анаэ тырагъэтэшт. 2024-рэ ильэсэм нэс республике мэхъанэ зиэ автомобиль гъогухэр нахышбэ ашыщтых, гъогухэм транспорт башэ армыкъоним ыкы ахэм къатехъухъэхэрэ тхъамыкагъохэр нахышбэ шыгъэнхэм анаэ лъэшэу тырагъэтэшт.

Къумпыл Мурат зэрилтийтэрэмкэ, лъэпкъ проектэу зигугуу тшырэм къидилтийтэхэрэр гъэцэклигъэ зыххуухъэхэр, шыгъэнхэм аш къызэртигъэр нэрлэгэхуу хууцт. Гъогухэр щынэгъончэу щытынхэмкэ, тыхъэзэцуухъэрэ дунаим зэрар рамхынымкэ, тхъамыкагъоу

гъогухэм къатехъухъэхэрэм къаклгъэчыгъэнхэмкэ, гъогухэм ягъэцэклэжын теклиадэрэр нахышбэ шыгъэнхэмкэ, экономикэм иотраслэ зэфшхъафхэм хэхъонгъэ ашынхэмкэ, юфшеплэ чылгэлэхэр ёын хуунхэмкэ гъогухэм яшынрэ ягъэцэклэжынрэ амалышуухэр къатыщтых.

Джаш фэдэу туризмэм зиушъом-бгъуунымкэ, инвесторхэр нахышбэ юфтихъабзэхэм язэшшохын къыхэлэжъэнхэмкэ инфраструктурэ дэгъум, нэмийк лъэнэхъохэм яшыгъэшхо къэктюшт, бизнесым джыри нахышбэ хэхъонгъэ ышынхэмкэ амал дэгъухэр къатыщтых. А постэуми яшуагъэ къэктюшт экономикэм джыри нахышбэ хэхъонгъэ ышынхэмкэ, цыфхэм яшылэхэр-псэуки нахышшуухъунхэмкэ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипресс-къулыкъ

Къэгъэльэгъоным шъуеплъынэу шъукъетэгъэблагъэ

Дунэе дээ-техническэ форумэу «Армия-2019» зыфиорэм къыдыхэлтыгъэу Мыекъуапэ изыгъэпсэфыпэ къэлэ парк мэкьюогъум и 28-м къыщегъэжъагъэу и 30-м нэс дээ техникэм икъэгъэльэгъон щыкъошт.

Дээ юшэ-шъошэ шъхьаэхэм специзазым иподразделение итехники мыш нэйуасэ защи-фэшшууын шуульэхъэшт. Къалэу Мыекъуапэ итворческэ коллективхэм мыш зыкъыщаагъэлэгъошт.

Юфтихъабзэр зэхээзшихээрэр Урысые Федерацием зыкъэхъумэжхынымкэ и Министер-

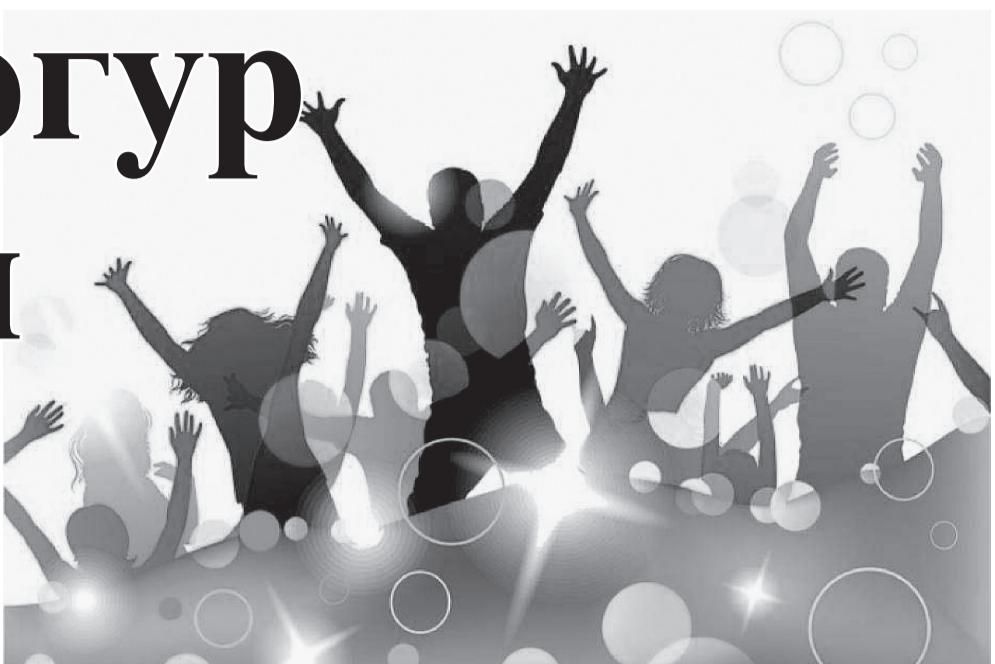
ствэрэ Мыекъуапэ иадминистрациерэ.

Мыекъуапэ щыпсэухэрэрэ, аш ихякэхэри сыхытэр 10.00-м къыщегъэжъагъэу 14.00-м нэс дээ техникэм икъэгъэльэгъон къетэгъэблагъэх. Къэлэ паркым икъокыпэ лъэнэхъо, Гагариным иурамкэ гъэзэгъэ дэхъаплэм дэж юфтихъабзэр щыкъошт.

Мэкъуогъум и 27-р – ныбжыкІэхэм я Маф

НыбжыкІэгур жъы хъурэп

1958-рэ ильэсүм мэзаем и 7-м СССР-м и Апшъэрэ Совет и Президиум и УнашьокІэ мы мэфэкіыр хагъеунэфыкІэурагъягъ. «День советской молодежи» зыфалоштыгъэ мафэр мэкъуогъум иаужырэ тхъаумафэ агъэмэфэкыщтыгъ.

Мэфэкіым икъежыапI

1993-рэ ильэсүм мэкъуогъум и 24-м, СССР-р зызэхэтэкуж нэуж, алэрэ Президентэу Б. Н. Ельциныр мэкъуогъум и 27-м ныбжыкІэхэм я Мафэ хагъеунэфыкІынэу унашьом кІэтхагъ. Мыщ дэжымын кыыхдгэшти тшоигу мэфэкіыр мэкъуогъум и 27-м ахыжыгъ нахь мышлэми, ыпекіэ зэрэштыгъэм тетэү тхъаумафэм хэзигъеунэфыкІырэ къалэхэр джыри зэрэтийхэр. Мэкъуогъум и 27-м мэфэкі юфтхъабзэхэр, зэнэкъокуухэр, къэгъельэгъон зэфэшхъафхэр Урысыем Ѣзызэхашэх. Мы мафэм тикъералыгъо фэдэу Къыблэ Осетием ныбжыкІэхэм я Мафэ ѢзыхагъеунэфыкІы.

Волонтер движением зеушъомбгъу

Волонтер движением тишъольыр зышеушъомбгъу. Нахыжхэм, ветеранхэм е сымэджэшчим чэль сабийхэм яшугъэ языгъэкы зышлоигъохэм япчагъэ ильэс къэс нахыбэ мэхъу. Адыгэим и Лышихъэу Къумпыыл Мурат инэпльэгъу ахэр ригъекІыхэрэп. Мы лъэнэкъор зыгукиэ кыыхэзыхырэ ныбжыкІэхэм іэпүэгъу зерафэхъуущтым пыль.

Волонтер-медицкэу республикэм нэбгырэ 300-р эхъу ис. Ахэр Урысые акциу зэхажхэрэм чанзу ахэлжажэх, ежхэри кІещакло зыфэхъурэ юфтхъабзэхэри тишъольыр Ѣырагъэкокы. Гүшлэим пае, «Добро в село» зыфиорэ юфтхъабзэр Адыгэим Ѣыщ волонтерхэм ягукъекІэ зэхажагъ, нэужым аш Урысыем зыниушъомбгъу.

«Волонтеры – детям» зыфиорэм кыдыхэлтыгъэу сымэджэшчим чэль кІэлэцыклюхэм іэпүэгъу афэхъу, яухьтэ гъешлэгъонэу агъеконым дэлажжэх.

Юфтхъабзэ зэфэшхъафхэр къафаугупшысих, сымэджэшчим чэфэгъэ кІэлэцыклюхэр агъечэфх. Волонтерхэм шуагъэу къаҳырэгъу хэлэжээнч, сыда пломэ медицинэм иофишшэхэм іэпүэгъу зерафэхъу хэрэм dakloy сабийхэм ягукъеэтыпэх.

Пшъашъэ чаных, хъупхъэх

П'УАШЬО Дианэ Мыекъопэ медицинэ коллегжым ия 3-рэ курс щеджэ. ЕджапІэм къычэхэгъакІэу волонтер движениу коллегжым илэм илашэу Блэгъожэ Розэ игъусэу юфтхъабзэм хэлэжээнэу куагъэ. Аш къыщуяблагъэу шу зышэрэ ныбжыкІэхэм ясатырэ пытэу хэуцуагъ.

— Сишугъэ цыифхэм язгъекынэу

сицыкгугъом къыщегъэжъагъэу сифэягъ. Аш къыхэкІэу медицинэр къыхэсхыгъ, — къитфелатэ Дианэ. — Сэнэхьатэу сибу зыфаклорэр зэрэмшшэхыр бэрэ силахылхэм къысаулагъ, ау сиуагъэ зэблэсхъужьыгъэп. Гүхэлэу сиыгъээм сиизэрэфэктуагъэм сиыркілэгъожъэу та-кыкъ къысекгугъэп. Шылпкъэ, медицинэм уфеджэнэрр пынкээп, ау Ѣылэнгъээм къыщихэсхыгъэ лъагъор зэблэсхъужьынэу зызгъэхъазырэп. Медицинэ коллегжыр къызысыуухыкІэ сишиэнгъэхэм ахэзгъэхъон гүхэль си, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын сиичэхъажынэу сифай. Хирург сэнэхьатым сифеджэнэр ары гүхэлэу сиэр.

Гүашо Дианэ тызэрэшигъозагъэмкІэ, волонтер движением шогъэшгэгъонэу хэлажжэ. Ахэр курсым къыщегъэжъагъэу юфтхъабзэу коллегжым зэхищэхэрэм сиыгъи ахэт. ЕджапІэ-интернатхэр, сымэджэшхэр къаклухъях, сабийхэр агъечэфх, врачхэм іэпүэгъу афэхъу.

Екатерина РОМАНОВАР мы коллегжым ия 3-рэ курс щеджэ. Волонтер движением ахэр курсым къыщегъэжъагъэу хэт.

нэмыхкІ сэнэхьат къыхихын гүхэль къыфэущыгъэп. ЕджапІэм чэсэгэгъ джэгукІэ шуашэм ильэу янэ-ятэхэм медицинэ іэпүэгъу аригъэгъоты зэхъум. Нэужым медицинэ коллегжым чэхъагъ, тапэкии ашпъэрэ гъесэнэгъэ зэригъэгъотын гүхэль ил.

ПЭУНЭЖЬ Самири Мыекъопэ медицинэ коллегжым ия 3-рэ курс щеджэ. Волонтер движением хэхъанхуу фаехэр зэрауగъоирэр зэрэйт мэкъэгъэул кол-

леджым Ѣильгэгъу. Ар Самире шогъэшгэгъонэу хуугъэ ыкы ахэр курсым къыщегъэжъагъэу шуашэ юфтхъабзэхэм ахэлажжэхэрэм ясатырэ хэуцуагъ.

— Урысыем Ѣзызэхашэрэ акцихэм тахэлажжэ, республикэм ит сымэджэшхэр къэтклюхъях, тишугъэ зэрэдгээхъытшым тыптыл, — къитфелатэ Самире. — «Добро в село» зыфиорэм кыдыхэлтыгъэу чанзу ахэлжажэх, икыалхэм ахэр дэлжээгъу Ѣыщ псэуплэхэр къэтклюхъагъэх. Ахэм ашылсэухэрэм улзэлкүнхэр Ѣыщ эхъу, ахъщуу къыхэхъирэр интернатын тэххы, кІэлэцыклюхэм тишугъэ зэрэдгээхъытшым тыптыл.

Узэрыгушон, бэкіэ узыщыгугъын пшъашъэжъыех нэуасэ тэзыифхъуягъэхэр. Ягхэлтыгъу хэрэв къадхъунэу тафэльяо, ямэфэкіи тафэгүшо.

ГЬОНЭЖЫКІО
Сэтэнай.

— Зыныбж кэхкотагъэхэр, ветеранхэр пстэуми анахъуу іэпүэгъу Ѣыкхэх. Ахэм тишугъэ ядгээкы зыхъукэ, гопешко ашэхъу, — къитфелатэ Екатеринэ. — Сымэджэшхэм ачэль кІэлэцыклюхэм, гупчэм пэччыжээ псэуплэхэм адэсхэм тиэлэгъу зэрээхашыкырэр, къызэрэтифчэфхэр зытлэгъуягъэ, тиофшлен шуагъэ ин къызэрихырэр тинэрильгэгъу мэхъу.

Тигущыгъу мы сэнэхьатыр къыхихынэу зэрэхъуягъэм тищигъэгъозагъ. Джыри сабий цыилой халат фыжъ щальи сурэт тырахыгъагъ. Аш къыщегъэжъагъэу

ІофышІэхэр афэмакІэх

Адыгэ Республикаем и Общественнэ палатэ зичээзыу зэхэсигьоу джырэблагъэ илагъэр ашитхаматэу Устэ Русльян зэрища.

Іофхъабзэм хэлэжьагъэх Общественнэ палатэм хэтэу Мэцбэшіэ Исхъакь, культурэм ыкы искуствэм яофыгъохэмкэ Адыгейим и Лышхъэ иупчээжьэгъоу Нэхэе Аспъан, культурэмкэ министрэм игуадзэу Шъяупцээ Аминэт, культурэм иучреждениехэм ялтыклохэр.

Зэхэсигьоу юфыгъо шхъаэу кыщаэтигъэр культурэм ыльэнхъокэ Урысыем и Президент ижъоньхъокэ унашхъэр зэрэгэцакІэхэр ары. Ахай эз тыырадзагъэр культурэм иобъектхэм яматериальнэ-техническэ зытет, юфышІэхэр икы фэдизэу щынхэмэ ыкы сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкІэхэр лыгъэктэгъэнхэр ары.

Культурэм иучреждениехэм яматериальнэ-техническэ зытет нахьышу шынхэмымкэ министрствэм юфшэнэу зэрихъэрэй Шъяупцээ Аминэт игъектохъэ кытегуагъагь. Аш кыззериуагъэмкэ, мы уахътэм пстэумки транспорт 329-рэ республикэм культурэмкэ иучреждениехэм я. Аукыре ильс-хэм культурэм ибюджет нахьышу зэрашыщтым ыуж итых. 2018-рэ ильсем ар сомэ миллиардрэ миллион 348-рэ хууштыгъэ, 2017-рэ ильсем

процент 16-кэ нахь мэклигь.

— Адыгейим и Лышхъэ иунашхъокэ музей юфым ыльэнхъокэ проектишхохэр агъецэлгъэх, — кытуагъ куль

турэм и Уни 4 зэтырагъэ-псхъяжыгъэх. Мы ильсэм культурэм и Уни 8-мэ игъектохъэ гъецэкІэхынхэр арашылэнхэм фэш сомэ миллионы 100-м еху афатлуушигь.

СурэтышI цыкIухэм афэгушIуагъэх

Адыгэ Республикаем ихэдзэкло Гупчэ комиссие ныбжыкІэ зэнхъокью «Адыгея – Выборы – Свой взгляд» зыфиорэр ригъеклохыгь.

Іофхъабзэм хэлэжьагъэх республикэм гэсэнхэмкэ иучреждениехэм ашдэхэрэр. Хэдзаклохэм яправовой культурэ зыкъегээтигъэнхэр ары мурад шхъаэу зэхэшаклохэм ялагъэр.

Хэдзэкло гупчэм итхаматэ игуадзэу Елена Майор кыззериуагъэмкэ, зэнхъокур едзыгъуултуу зэтэутыгъагь. Апэрэр муниципальнэ образованиехэм ашыктуагь, ахэм кыащыхэцгээ сурэтшыгъэхэм республикэ едзыгъом шахэппльагъэх. Теклоныгъэ кыдээхыгъэхэм мэфэкі шыкІэм тетэу тигъуасэ афэгушуагъэх.

Зэкіэмки юфшэгъэ 54-рэ кыраххыллагь, кыаххыгъэр 6. Уасэ афаши зэхүүм куп-купэу зэтырафыгъэх: апэрэр ильс 7 – 11 зыныбжхэр, ятонэрэ купыр – ильс 12 – 17-м нэсэгхэр. Художественэ іеплэсэнхыгъэу яофшалыгъэ кыышыхэцгээм имызакью, гуп-

шысэу хальхыагъэм комиссием хэтигъэхэм анаэ тырагъэтигь. Зыныбж нахь макІэхэм ясурэтшыгъэхэм гупшысэу ахалхыагъэр, eklonlaklэу кыафагъотыгъэр зэрэгшэшэгъонхэр юфхъабзэм хэлэжьагъэхэм хагъеунфыкыгь.

Клэуххэм кыззэрэгъэлэгъуагъэмкэ, апэрэ купым хахъэхэм азыфагу текно-нгъэр кыышидихыгь Джэдэж районным кыкыгъэ Ольга Гомоновам. Ятонэрэ хуугъэ Адыгеякэм щыщ Дмитрий Ярмоленкэр, яшнэрэ чыпIэр фагъэшьошаагь Мифодий Кульковым (Мыекъопэ районыр).

Ильс 12 – 17 зыныбжхэм кыаххыгъэ Кошхаблэ кыкыгъэ Хыагъэудж Лианэ. Ятонэрэ чыпIэр кыдиҳихыгь Мыекъопэ гимназиу N 5-м щеджэрэ Мэт Риммэ. Яшнэрэ хуугъэ Полина Антонюк (Красногвардейскэ районыр). Теклоныгъэ кыдээхыгъэхэм, якэлэгъаджэхэм ахьщэ ыкы нэпээлль шүхъаджынхэр аратыгъэх.

Юфхъабзэр къэклощт ильсхэм ля-гъэктотэн гүхэлъ я.

(Тикорр.).

Сурэтыр Іашынэ Аслъан тырихыгь.

Машлом зыкъымыштэным епхыгъэ Іофхъабзэхэр зэрахъэх

Хъакурынхъэблэ, Мамхыгъэ, Дэхыракъье, Хъатыгъуужыкъое, Заревскэ, Еленовскэ, Хъатикъое, Улэнэ, Дукмасовскэ, Большесидоровскэ, Белосельскэ, Садовэ къоджэс ислэхэм япацхэм яунашхъокІэ машлом зыкъымыштэным епхыгъэ режим хэушхъафыгъигъэ ашагъэуцугь.

Хабэр зыыгъхэм кыззэралорэмкэ, огъум, жыбыгъэм, фэбэшхом апкь кынкэу машлом зыкъымыштэнхэмкэ юфхъабзэхээгъэхэр зехъэгъэн фае.

Урысыем и МЧС и Гъээорышшэлэ шхъаэ лыыпльэн юфхэмкэ, профилактикэмкэ къепхыгъэ гъээорышшэлэ Адыгэ Республикаем щынэм ипащэу Андрей Колесник кыззериуагъэмкэ, режимэу агъацуугъэм төгъэпсихъагъэу

цыфхэр нахь макІэм мэхэм ахэхъанхэм, мээым машло щамышынэм, уц гүүгъэмрэ хэкыимрэ амьгъэстынхэм япхыгъэ юфхъабзэхэр зэшүүхах.

«Ю хэлъэл, машлом зыкъымыштэн зэрильэкыищтым епхыгъэ гурыгъэон эзэдгүүшигъэхэр нахь агъэлэшынхэ, къоджэ псэуплэхэм яадминистрациерэ цыф жууэхэмрэ ашкэ зэдээжынхэ фае. Цыф псэуплэхэр ыкы ахэм къа-

пэууль чыпIэр ауплэкүштых, щагу пэлч кыакхъащт, машлом зыкъымыштэнхэм ишынаагь зэрэшыIэр цыфхэм агурагъэошт. Аш нэмыкIеу машлом зыкъымыштэнхэм ишынаагь кыышхъащхъээгъэ ашагъэхэр къажхъащтых», — кытуагь аш.

Муниципалитетхэм япацхэм унэшю гээнэфагъэ ашыгфэ режимэу агъацуугъэм klyachIе илэшт.

Къалэм «ынэ къэпльэжьы»

Кавказ заом ыпэкэ Кыблэ шъолтырым анахь лъэпкь инэу исыгъэхэм адигэхэр ашыщыгъэх, джы мэкэ дэдэ тэхьу. Ллэшлэгъурэ къогъэ заом ауштэу тыкыгъэнагь.

Ащ тэкуфафу къыпзыжыгъэх тэклур Совет хабзэм къызыкъонэжхэмий, ежь ыгъэнэфэхэй юфтхъабзэхэр пхырецыхэй ылозэ, нэужими адигээм утын къырихыгь.

Краснодар псыыгылпэр ашын зэхүүм адигэ чылэхэу Апэрэ ыкы Ятлонэрэ Едэпсыкъоежхэр, Къэзэнкъоежхыр, Къэзэнкъоежхэр, Шэбэнхъаблэ, Лахъщыкъуа, Шыхъанчерьехъаблэ, Ленинхъаблэ ыкы Нечэрэзье, къутырхеу Маякыр, Кармалинэр агъекоощы. Ахэм анэмкъеуи къудажхэр Пчыхъалыкъуа, Очепшие, Лъэстэнхъаблэ адэс унэтуубэхэри ячылхэхэм къауальгъакы. Ащ тэтэу Адигэхъалэ непэ зыцэл псэуплэр щылэ мэхъу.

Бжыхъэу къаклорэм ар загъэпсыгъэр ильэс 50 хүүщт. Апэрэ поселкэу Адигэйскэцтыгь. 1976-рэ ильэсийм ибэдээзэгъу мазэ и 27-м РСФСР-м и Президиум иунашьокэ Туяцжэх къалэ ашыгъыгъягь. 1977-рэ ильэсийм ишылэ мазэ къэлэ Советын апэрэ зэхэсгын илгээ. Джаш ыужым къэлэ исполкомын зэхэсгын ашыгъэм инструкторэу сышагъенэфэгъягь. Нэужым, ильэс 35-м, юфшэн зэфшэхъафыбэ згээцакъээ сылжэгъягь.

Апэрэ зэхэсгыном сэц нэмкъеу иенэтэ зэфшэхъафхэм агуягъэхъагъэхэмий къэлэ ягугу къесшын мэшигийн. Гушылээ пае, Ягумэ Хязэрэт къэлэ исполкомын итхаматэ ашыгъягь. Юфшэншхуагь, шэн гъэтэлгъэгэ илштигь, колективыр фэлэзэу зериштигь. Лы ыэм-льэмгъягь, лэххуухъагь.

Ащ игуадзэштигь Хъэкомэ Юрэ. Лы лхъэнчэ зэккэуплагъэу щитыгь, цыфхэм дэгъюу агурыоощыгь, шылыкъягь зыхэль цыфыгь. Бэ зышэу, ау маклэ зылохэрэм ашыщыгь.

Исполкомын исекретарыгъягь Шэу-

джэн Бадур. Гукэгъушо зыхэль цыфыгь, шырытыгь, мэфэ реным тхэу щысын ылъэкъыщтыгь.

Къэлэ исполкомын отдел 12 илгээ. Ахэм япэшагъэхэм зэккэми ацэ къеслюштэп, ау дээ къулыкъу учетын фэгъээгъэхэй отделын ипащэштигь. Абыдэ Даутэ игугу къесшын слъэкъыщтэп. Бэкээ ар сэц нахы нахыжыгь, ау тээзэнбджэгъуцхыгь. Лахъщыкъуа щитыгь, лы губзыгъягь, ымшлэштигь щылэп.

Гукэгъижхэм сывзлахэхъагъэр непэ къалэм зэхъокынгъэу фэхъуцхэхэм ягугу къесшын мэшигийн. Апэрэ

цэу илэгээ Адигэхъалэр ильэсийбэкээ узэкээзэбэхэм зэрэратыжыгъэм нэмкъи зэхъокынгъэ аш фэмыхъоу щыщыагь. Псэуплэм изытэдэгээ дэдагъяу илон плъэкъыщтэп. Къалэр ыцлагъэмий, а статусын къыщыдэлъытагъэхэм ар апэчыжьагь.

Джы мары тэзхэт ильэсир арь хэхьонгъэ инхэр ышынхэу зыргэжжэхъагь. Хэпшыкъеу къалэм «ынэ къэпльэжьы». Игупчэ лъэшэу къэрэктэ къэххуугь, чыгъихъэр бэу щагъэтэлхъаагь, тээсиплэхэр тфашыгъягь, пстэури зэпэнэфыжы, гъэпсэфыплэхэр цыфхэм ялэ хъугъэ. Урам шъхалэу Ленинхын ыцэ зыхырээ

ри агъэкъэбэзагь, зэрагъэфагь, лъэрэвхэгъэ, гъогу дэгүүхэр фашыгъэх.

Цыфхэм къалорэр ящыкъагъэп, анилукъе альэгъун, зэхашэн фае. Ящылэкээ-псэукъе нахышу зэрэххурэр арь агу къэзийтээр. Къэлэдэсхэм а зэхъокынгъэшхүхэр Адигэхъалэ и Лышихъеу Къумпъил Муратэр Адигэхъалэ иадминистрации илашээ Лыхицэ Махьмудрэ арапхых. Ахэр арь тикъалэ илофыгъхэм гу альзыгъягъэр, ылж ихагъэхэр. Псаунгыгэ пытэ ялэу, яшшүшэ, яамалхэм ахахью, ятэгъо къыхъэ хъунэу тафэльо ахэм.

Сиусэкээ мы тхыгъэр сиуухымэ шишгээгүү.

Угу къысэммыгъабгь, сикъал!

Джы нэс уйлэгъахэп амал.

Акъылунчыгъэм урисаугъэт.

Ты зимыгээ сабьеу дунаим утет.

Уятэжьем якүпшхъэхэр пыс чиэгъым чээл.

Лъэпкъеу лъэшыгъэм улахьышо хэль. О уикхэхъукъе упчлабэ пыль, Аш иджеуалхэр архивхэм ачээл...

Ау щылэныгъэр итэп зы чылпэ, Къягъэкошыгъэм аубытых хаплэхэр. Унэ зэтхэхэм лъагэу заэты, Урамхэр чэшым къызэпшээтих.

Къэлэ зикъэшгъумэ япчыагъэ хэхьо. Унагъохэр ашлэх, сабийхэр къэххуух. Жыыр щагъэлъапэ, чыгъхэр щагъэтихъех, Къэлэ юфхэр зэхафэу депутатхэр зэхсэых.

Тиреспубликэ илашэ къалэм зыкынгэгъаз.

Цыфхэр мэлсэух, аш лъэшэу фэрэзэу. Пындж заводын лъагэу зээты, Аш юфшлабэмэ лэжьаплэ къареты.

Унэгэл лэжьакомэ хахьо япчыагъэ, Зым хъалыгъу егъажэ, адрэм къефы дагаагь.

Къалэм илаши къызхегъаф лыгъэ, Къин чылпэ ифагъэхэм аргээхэй ишүүгъэ.

Къалэм ыныбжь ильэс шъэнхыкъо мэхъу.

Джы нэс афэмышагъэу шыклае къадэхъу.

Ежьагь йэшхъэтетмэ афаши эцхэгъягь, Шу къадэхъунэу сельэу Алахымы.

УАЙКЪОКЬО Рэмэзан.
УФ-м юфшлэнхэмий ыкы социаль-
нэ хэхъоньгъэмий икъулыкъу
ицыиф гъэшшүагь.

Шапхъэхэр зэблэхъугъэх

Зыныбжь имыкъугъэу Урысыем ицыиф Урысые Федерацаем икъынхэмий зэремызэгъыхэрэ лъэлүү тхылъым итынкээ шапхъэу Ѣыгъэхэм къуачлэ ялэжжээ. Аш фэгъэхъыгъэу унашьоу УФ-м и Правительствэ Ѣыгъэхэм мы ильэсийм имэкъуогъу мазэ и 12-м къуачлэ ялэ хъугъэ. (УФ-м и Правительствэ унашьор зишигъээр 2019-рэ ильэсийм ижъоньгъокэ мазэ и 31-р арь, N 690-рэ).

2019-рэ ильэсийм имэкъуогъу мазэ и 12-м къынхуялахъэй зигугуу тшырэ лъэлүү тхылъхэм ятынкээ шэххэхъафхэм Ѣыгъэхэм, ахэр Урысыем хэгъэгүү къоцою Ѣофхэмий и министерствэ мы ильэсийм имээзэе мазэ и 11-м ыштагъях. Ахэмкэ лъэлүү тхылъыр зыфдэштигь, аш итын зэшүахынм пае тхылъэу Ѣыгъэхэм.

Гъэштхэр, лъэлүү тхылъхэм зэрахэпльэштхэ шыкъафхэмий ашыгъ — сабыир икъынхэмий зэремызэгъырэмий лъэлүү тхылъыр зытхырэм джы къыритхэн фае ежь нэмкъеу зынбжь имыкъугъэм хабзэмий ифитынгъэхэр къэзигъэлэгъэрэ.

Ятлонэрэ цыфхэм ыцэ, ылъэкъуацэ, ятацэ, къынхуягъэ уаххэр, къынхуягъэ чылпэ, къэралыгъу зицыифыр ыкы зынбжь имыкъугъэмий хабзэмий ифитынгъэхэр къэзигъэлэгъэрэ.

**Мыекъопэ районным
и прокуратур**

Адам тырэгушхо

Хуажь Адам шышхъэум и 24-м, 1972-рэ ильэсүм Улапэ кыщыхъугь. Еджэпэ ужым Краснодар дэт псэольэш техникумыр тхиль плыжкээ кыухыгь ыкы Шъячэ прорабэу агъекогъагь. Ау ятэ калэр лакъом хэсын, чилэм фэлэжъэн, лъепкыр зэрэльигъэкотэн фаер гуригъауи, кыщэжъыгъагь.

Адам зы мафи мылажьэу цысыгъэп, машинэу, техникуу ыэ кыримыгъэхъагь щынэп, ицыкгуом кыщечъэжъагьеу ятэу техникэр зикласэм кырыпплызэ къэтэдхъигь. Ильэс 15 фэдэз зэххум, ятэ дэлажьеэштыгь.

Узым ригъэзигъээр враачыр, е фельдшерыр, е медсестрар къесыфэ ышшабэ шэу яжэ. Ахэр кытеуагъэхэм адэжжетупшигъэу зэрэнэсүштхэм, ыэпилэгъу зэрафехъущтхэм дэгүэх. Ау гъогу тофыр нахьубэрэм зэпхыгъэр машинэм ируль үсүр ары. Хуажь Адам цыфым икын зэхишшэу, сидижуи емызэшыгъэу хъупхъе,

«Ыы!» гүшшээр ышшэрэп, фэлэжъирэм нахьубэ ышшээ кырэкло. Машинэ зефаклэми фэлэз, шэн зэтэти ил, иоф дэгъоу егъэцакэ. Аш пае медицинэм и Мафэ кытэнэрэ щымышшэу тоф ышшэрэ Хуажь Адам АР-м псауныгъэр къэххумэгъэнимкэ и Министерствэ и Щытху тхиль кыратыгь.

Тыгу къыддээу тэри тырэгушшо Хуажь Адам Нурбый ыкъор иофшшэнкэ кызэрэхъгэшшэнкэ. Исенхъат шыныгъэ зэрэфырилэмкэ тырэраз.

Джы ильэсич хъугъэу Адам АР-мкэ медицинэ ыэпилэгъу псынкээм иофышшэу щит. А

уахтэм лытэнэгъэшхорэ осэшхорэ кылэжъыгь. Лэнэгъэм ыпэ итэу чъэнэр мафэ къес иофыгъо шхъяа. Цыфэу гузэжъогу итим врачим ишэнэгъэхъэр лытэнэин зэрилэкэйштим, врач ыэпилэгъур зыщэрэм игъэхъагын ишушигъи дыхэт. Хэти дэгъоу гурэло сымаджэм игъом фалшшэрэ ыэпилэгъум имэхъанэ. Адам, чэчи мафи умышшэу, цыфэм уафгумэки, очъе ыэзэгъоу, узыр щыбгъээши, псауныгъэр къэххумэу, ашкэ «тхъаугэпсэу» кыютэло, къарьоу хаплхъэрэр кыдгурэло, узынчэнэгъэ пытэ уйшэу, унасыпшонеу пфэтэло.

ПШЫКЪЭНЭ Май.

Нэжь-Гужхэм Иэпилэгъу афэхъух

Адыгей социальна фэло-фашихэр зыщагъэцэхэрэргээр организацихэм волонтер бригадэхэр аацызэхашагъэх.

Зыныбжь хэкотэгъэ шхъэзакъохэм ыкы зизакъоу псэухэрэм, сэкъатныгъэ зиэхэм ыпкэ хэмийтэу ахэм уцхэр афаупкэх, ящагухэр афагъэхъацэх.

«Мы уахтэм уцхъхэм лъэшэу якъыгъи. Арышь, аш фэдэ ыэпилэгъур цыфхэм ящыкээгэ дэдэу щит. Ныжыкыхэм иофшшэнэу агъэцакээрэм ишуагъэхъэ щагухэр къэрэакэ мэххүүх, гур къыдаа, гүшшэ фабэхэр къалэжъых», — кыщашаагь Адыгэ Республикаем иофшшэнимкэ ыкы социальна хэхъоныгъэмкэ и Министерстве.

Шъофхэр ауплъэхъух

Мэкьюогъум ыкээм нэс Адыгейм ишьофхэм машлом зыкъашимыштэнимкэ шапхъэхэр зэрагъэцакэхэрэм, хэукуноныгъэхэр кыхэгъэшыгъэнхэм япхыгъэ пэшшорыгъэш упльэхъунхэр аухыщих.

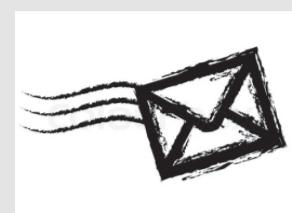
Ошэ-дэмышшэ иофхэмкэ Гээторышла-пэм ипащэу Александр Зыбкиним кызыршиягъэмкэ, объект 327-рэ иофхъа-бзэм кыхиубытэшт. Аш ызыныкъо ауплъэхъулах, хэукуноныгъабэ кыхахъэштигь ыкы мэкьюмэш хызмэтшаплэхэр зиехэм ахэр дагъэзэжъынхэмкэ ишыкээгэе унашхохэр афаашыгъэх. Анахъэу анаэ зытырагъэштигъэхэм аащыхих бжыххасэхэр зыщашигъэе чыгухэр зы-

щищыкэгъэе чыплэхэм къажухъагъэхэмэ, лэжыгъэр зэрэуахъжыщ техникэм изытет тэрээмэ, нэмыкхэри.

«Социальна объектышхохэм афэмыдэу, мэкьюмэш иофшшэнхэр агъэцэхъэфэхэ машлом зыкъашимыштэним епхыгъэ иофхъабзэхэр зэрахханхэм мылькушхо текуадэрэп нах мышшэми, аащыхэм шапхъэхэр аукъох», — кытэ АР-м и МЧС ипресс-кулыкъу.

Редакцием къатхырэ письмэхэр Игуапэ Хъугъэ

Адыгэхэр егъашшэм шхъэлъытэжыныгъэм, цыфыгъэ хабзэм ашолыкхэу, зыфэсакыжхэу кырэклох. Акыл зиэм непи а шэнхэр къегъэгъунэх.

Тэхъутэмийкэе районым ит куаджэу Нэтыхъуае щыпсэурэ Хуунэ Разынет ипхъорэльфэу, Цэйхэм янысэу Фаридэ игъусэу бэмышшэу Мыекуюап къекогъагь. Бзыльфыгъэр гъогу кытезынгъэр итхэн тоф өпхыгъагь, иусхэм ыкы нэмыххэу ытхыхэрэм ахигъаплъэхэм ыкы ахэм якъыдэгъэкыкэ хъущтыр шышшэе шлоигъуагь.

Разынет кызэритхъирэмкэ, алэ Адыгэ республикэ тхиль тедзаплэм къуагъэ. Аш иредактор шхъяаэу Хъорэл Марзет щыууклагь, зыгъэгумэкирэр, ежъ-ежырэр къыдигъэгъэу тхиль цыкъу зэрил, джы зэкэ нах зэхэубытагъэу эз тхильэу кыхиутиэмэ зэрэшшонгъор риуагь. Тофын хэлтыр Марзет бзыльфыгъэм лупкээу кыгургыгъэуагь. Пстэуми апэу ытхыхэрэм зэрдэхштхэр, ямхъанз, тхэкэ шапхъэм диштэу щытхэмэ, игоу альйтэмэ зэрэлъыкотэштхэр. Хъорэл Марзет ыэдэб зэрэхэльир Разынет ипсэмэ щыкыгъэхъыгъ: «Марзет сельзэулыг зы къогъупэ горэм куаримыгъэдзэнхэу, гъунэ альифынэу. Мыщ дэжжым ар нэшшо-гушоу кысэлпэльгъагь: «Нычэпэ сымычьеу къэпхыгъэм седжэшт» кысиуагь. Дэкюлпэм нэс дэхжим къысщихъуагь».

Аш ыуажим Хуунэ Разынет тхаклохэм я Союз зычээт унэу журналхэм яредакции зыхэтэм заригъэшагь. Марзет кызэрериуагъэу, журналэу «Зэкъошнгъэм» итхыгъэхэр ритынхэ мурад илагь. Вахтерым ыкы апэ зыууклэгъэ бзыльфыгъэхэм яцыфыгъэ, ежъ зыфэгъэ редакторэу Сихъу Фатимэ ыдэж зэрчэхъагъэри, бзыльфыгъэр дахэу кызэралэгъокыгъэр, нэуасэ пынкээу зэрээфэхъуяаэхэр ыкы Разынет итхыгъэхэр зытет флэшкэр рити, зэкэ компютерым зэрэригъэлгүйр кышилтэгээ письмэм. Хуунэ Разынет Мэшбашшэ Исхъакь лукимэ зэрэшшонгъор Фатимэ риуагь.

«Мары джыдэд, чэсмэ сыкъеплъышт, — ыуи Фатимэ чэкыгъ, бэрэ къэтигъэп, кычхэхъажы, «Къэрэхъо!» elo ыуи, ежъири кыыдакуу, тычхэхъагь. «Мэшбашшээр пхъэнтэкү шаббэу зэрысым кытэдхжыки кытпэгъокыгъ, тыздиштэгъыни ымшишэу, нэтухыгъэу тыргъэблэгъагь. Заулэрэ тыгушшыагь. Тхэклохкоу, цыфыгъэ ин, адыгэгъэхшо зыхэльям гүшшэгъэу сизэрэфхъуяаэхэр сиоголагь... Сынасыпшоу мыщ дэжжим къысщихъуагь».

(Тикорр.).

ТхылъыкІэхэр

Апэрэу аш фэдэ IoфшIагъэ къыдэкIыгъ

*Шу устьэгъоу, сибгъэгушкоу, узгъэшиIагъоу
Шхьацэ сэ, бзыльфыгъэр, къынфэсшиы.
Усишыхъоу, усишъуззу, шур сфэшиIагъэу
Сэ сигъашIэ о ѢыбгъаIэу къыбдэсшиIэ.
Унэфыльэу, ульэнкъ гъашIоу чылъ шхъагъым
Тыгъэ фабэу ушхъащытууукысфенси...
Аш нэмикIэу ныцIэр уиIэу сиыэплфыгъэши,
Дунай дахэу, дунай нэфыри къисэптигъ.
Уиорэди күшэе наатIэм Ѣынэфыгъэши,
Сэ сигъашIэ уишиIагъэ ѢысIэтыгъ.*

МЭЩБЭШИ Исхъакъ

Джырэблагъэ тхыль тээкIэрэкIагъэ, IoфшIэйэ къыдэкIыгъ. Ар гуманитар шэнэгъэхэм апиль республике институтуу къышагъэхъазы-

рыгъ. Тхыльыр зэхэзгэу цаугъэр институтуу тарихыимкэ иотдел иофони шхъаалэу ЕмтIыль Разает. «Адыгэ бзыльфыгъэр урыс ыкIи дунэе

тарихыим зэрахэтыр» ыбуу аш авторым цэ фишыгъ. Тхыльыр зэрджаагъэм, а гупшисэм фэдорышээ, мыш къыдэхъэгэ тхыгъэхъэр Разает ыгъэпсыгъэх.

Ным, бзыльфыгъэм афэгъэхъыгъэу Разает бэшлагъэу тхыгъэхъэр иэх, а гупшисэм къирехъакы ильсэвэх хуулагъэу. А темээ зыригъэушомбгүйг ыкIи мыгъэ тхыль гэшэгъон къыдигъэкIыгъ.

IoфшIагъэр къызытугүшIэрэ бзыльфыгъэхэм ахэтых лэшээтуу пчагъэкIэ узэкIэлбэжымэ Ѣылаагъэхъери, лэшэгъоу икыгъэм посэугъэхъери, тинепэрэ мафэ хэтхери. Аш

фэдэу тхыльыр дэбгэ-тээтийн дунэе тарихыим хэхъагъэу Мысыр ипачынхъэу Фарук ишхъэгъусагъэу, адигэмэ къахэкIыгъэу Сафиназ Зулфикар къыщегъэхъагъэу непэ адигэ культурэм, искуствэм, литературэм, наукэм ыкIи нэмикIи лъэнэхъэхэм ашылжэхъэрэ бзыльфыгъэхъэр.

— Мы тхыльыр афэгъэхъыгъ бзыльфыгъэ цэрилоу Ѣылаагъэхэм, непэ посэухэрэм, — elo Разает. — Аш фэдэх адигэ лъэпкын къыхэкIыгъэ Шарлотта Айшэт, Хъагъундэкю Елмсхъан. Ар апэрэ, ятлонэрэ дунэе заохэм нэбгыре мин пчагъэ къащызыгъэнэжыгъэ цыф. Тильэнкъэгъу бзыльфыгъэм Францием иорден лъаплэкъифагъэшшоагъ. Бэгъужьецко Лелэ летчик-истребитель, адигэ бзыльфыгъэу Хъурэе Сафиет Социалистическэ IoфшакIем и Лыххъуж.

Кавказым Ѣылгэе зекIолхэу къушхъячэс бзыльфыгъэхэм яхыллагъэу къээзитхъяжыгъэхэм къаощтыгъ итеплэекIи ишыкIэ-шIуагъэкIи адигэ пшашшэр нэмикIи лъэпкхэм къазерахэштигъэр. ЯдэхагъэкIе адигэ бзыльфыгъэхэр нэмикIи лъэпкхэм аригъапшээзэ, тхэкю цэрилоу КIэрэшэ Тембот ытхыгъагъ адигэхэм апхуухэр агъакIэрэкIэнхэм паэзыми зэрэшхъамыс-штигъэхъэр. Шьюшэ дахэм бзыльфыгъэр зэрэзекло-штигъмки, зызэргээпсисти-штигъмки зыфэсакъыжынэу ыгъасэштигъэу адигэхэм алтытэштигъ.

Бзыльфыгъэм шхъэ-клафэ фэшыгъэнир нартхэм яльхъан къышежъэ.

рылохэу блэкIыгъэ зэманихэм посэугъэхэм ацIэхэр непэ Ѣылгэхэм язгъэшэнир, халалэу непэ IoфшIээзэ, Ѣынэгъэм ильэныкъо зэфэшхъафхэм гъэхъагъэхъэр ашызышыхъэрэ цыфхэм нэуасэ афесшыныр ары. Ахэм ахэтых адигэ лъэпкын къыхэкIыгъэ бзыльфыгъэхъу Тыркуем, Сирием, Францием, Израиль ыкIи нэмикIи чылгэхэм ашылпэухэрэм яхыллэгъэ къэбархэр. Ау нахыбэу тхыльыр дэтыр Адыгейим, Темир Кавказым ыкIи Урысаем ичылпэ зэфэшхъафхэм ашылпэухэрэм яхыллэгъэхъэр арых, — elo авторым.

IoфшIагъэр цыфыбэмэ ашоогъэшэгъоношт. Аш нэбгыри 180-м ехъумэ яхыллэгъэ къэбархэр къидэхъагъэхъ. Ахэр кIэлэегаджэх, враачих, тхэкю цэрило ыкIи нэмикIых.

Тхыльыр едзыгъо пчагъэу зэхэт. Къидэхъагъэ бзыльфыгъэхэм ясэнхьят ельтыгъэу гошыгъэхъу якъебар къэлэотагъ. Апэрэ едзыгъор кIэлэегаджэхэм, ятлонэрэр — псаундэхэм икъеухъумэн фэлэжъагъэхэм ыкIи аш джыри IoфшIэхэрэм, шэнэгъэлэжъхэм, культурэм, искуствэм ялэжъакIохэм, заохэм ахэлэжъагъэхэм, тылым IoфшIэхэм, общественнэ IoфшIэхэм, спортын зилахъицохэм. Гъэсэнгээхэм фэлэжъагъэ бзыльфыгъэхэм ашыщэу тхыльыр къидэхъагъэхъ Бузэрэ Эммэ, Бузэрэ Хъаом, Афэунэ Зунэ, Шхъэлэхъо Дарихъан, Кушъу Ларисэ, Блэгъожь Мирэ ыкIи нэмикIхэм яхыллэгъэ къэбархэр. Псаундэхэм икъеухъумэн фэлэжъагъэхъу Бек Мелэчъан, Даур Сусанэ, Цухъо Аминэт, Гъыш Шамсэт, Нэгъэлпэ Светланэ ыкIи нэмикIхэм якъебархэри мыш дэтых.

Шэнэгъэлэжъхэу Азэмэтэ Минкүтасэ, Беданыкъо Сусанэ, Бечыжъ Лейлэ, КIэрэшэ Зэйнаб, Къомэфэ Зарэ, ШхъакIумыдэ Марыет, Тамбый Джантыгъэ, Шэуджэн Эмилие ыкIи нэмикIхэм яхыллэгъэ тхыльыр къидэхъагъэхъ.

Искуствэм иофишIэхэм тхыльыр чылгэшхо щаубытагъ. Ахэм яхыллэгъэ тхыгъэ 50 фэдиз мыш дэт. Ахэр актерых, ордэйлох, сурэтышых ыкIи нэмикIых.

СИХЪУ Гошнагъу.

Искусствэмрэ щыІэнүгъэмрэ

Уахътэм дырагьаштэ

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпыл Мурат иунашьо агъецаклээзэ, республикэм и Къэралыгъо филармоние итворческэ купхэм шуушлэ концертхэр Мыекъуапэ кыщатых.

Республикэм икъэлэ шъхъаэ изыгъэспсэфыпэ парк зэххэхэ гъэшэгъонхэр щэклох. «Ракушка» зыфалорэм ордышъохэр щэху, пчэгум къыщешъох, оркестрэхэмрэ ансамблэхэмрэ концертхэр щиззехащэх.

Филармонием и Къэралыгъо симфоническэ оркестрэ идирижер шъхъаэу, Адыгэ Республикаем изаслуженнэ артистэу Аркадий Хуснировым тызэрэшигъэгъозагъзу, концертхэр нахь гъэшэгъон зэрхъущхэм пыльых. Классикэм хэхъэгъэ произведенияхэр кырагъаюх, Адыгейм икомпозиторхэм атхыгъэхэр цыифхэм нахьышлу ашлэнхэм фэш зэхахъэхэм ащаагъэху.

Композитор цэрылоу Нэхэе Аслын ыусыгъэ аэрэ адыгэ оперэу «Бзынкъо заом» щыщ едзыгъохэр симфоническэ оркестрэм иконцертхэм бэрэ ашыззехэтэхых. Адыгейм имызактоу, Темир Кавказым щызэльяшэрэ композиторэу Тхьабысым Умар къызыхъугъэр ильэси 100 зэрхъурэ мыйгэ игъэлэтигъэу хэтгээунэфыкы. Симфоническэ оркестрэм иконцертхэм У. Тхьабысымэм ипроизведенияхэр ашэху.

Адыгэ Республикаем щапу-гъэхэу Урысыем культурэмкэ ыкчи искусствэхэмкэ иедж-пэхэм ашеджэхэрэ Мыеекъуапэ

кырагъэблагъэх, симфоническэ оркестрэм, нэмыкти творческэ купхэм ягъусэхэу концертхэр къятых.

Республикэм искусствэхэмкэ икъэлэцыклю еджаплэхэм защызыгъасэхэрэ филармонием ипчыхъэзэхахэ зэрхэлэжъягъэхэр шууклэ тугу къэтэгъэкъыжы.

Макерэ Мадинэ фестивальхэм, зэнэкъохухэм щытхъуцэхэр къащидихъгъэх. Искусствэр

зыщаагъэлэпээрэ унагъом ар щапу. Скрипкэмкэ ордышъохэр зэригъэжъынчыхэрэм уедэу зыхъукэ, сэнаузыгъэ зэрхэлэхэр къыхэгъэшы.

— Адыгэ, урыс композиторхэм аусыгъэхэр сшоогъэшгъоных, — къеуатэ Макерэ Мадинэ. — Синенэжы, сяни искусствэм сифагъасэ... Сиклээгъаджэхэм сафэрэз.

Марк Никифоровым валтор-

нэмкэ, Аульэ Бибэ фортелианэмкэ, Анна Чекодэ виолончелымкэ, Макерэ Мадинэ скрипкэмкэ произведенияхэр кырагъэуа-гъэх. Симфоническэ оркестрэ ягъусэу ялэпэлэсэнгъэ кызэрэгъэлэгъуацэ кіэлэеджаклохэр рэгушхох.

— Зыгъэспсэфыпэ паркын тапэки концертхэр щызэхэтэштых, — тизэдэгүшгээгэу ль-тэгъэуатэ республикэм и Къэралыгъо филармоние ипэшэ шъхьа-лэу, Урысыем изаслуженнэ артистэу, Адыгейм, Темир Осети-ем — Аланием янароднэ артистэу Къулэ Мыхъамэт. — Ис-кусствэмкэ цыифхэм тальээсэ, языгъэспсэфыгъо уахтэ нахьышлу агъэллонымкэ амалыкэхэм тальэху.

Мэкъуогъум и 28-м республикэм и Къэралыгъо филармоние и Къэралыгъо оркестрэу «Русская удалым» шуушлэ концертыр Мыеекъуапэ изыгъэспсэфыпэ парк кыщитыщт. Шыншъхэу и 22-м эстрадэ купеу «Ошутенэм» и 25-м ныххапэхэм ятеатрэу «Дышэ къо-шынэм» якъэгъэлэгъонхэр паркын щыклощтых.

Сурэтым итхэр: Макерэ Мадинэ симфоническэ оркестрэм игъусэу филармонием кыщатырэ концертным хэлажээ.

Зэхэзыщагъэр ыкчи кыздэзыгъэкъырэр: Адыгэ Республикаем лъэпкэ Иофхэмкэ, Иэкъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкэ-гъухэм адярьиэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкчи къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчыагъэкэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкегъэлжых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр: Урысые Федерацием хэутийн Иофхэмкэ, телефон-хэмкэ ыкчи зэллыгъэсэйкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чылэгъэлжых. Шаплэ, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщахаутырэр ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкіэмкэ пчыагъэр 4300 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 1892

Хэутийн узьчи-кэтхэнэу щыт уахтэр Сыхьатыр 18.00 Зыщахаутырэр уахтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьаэм игуадзэр Мэцлээко С. А.

Шъэдэгъыж зыхырэ секретарыр Жакіэмкэ А. З.

Футбол. Пшъашъэхэр

«Адыгэр» лъэкъуатэ

Урысыем икъэлэеджаклохэм футболымкэ язэнэкъоюу «Шъо Іэгуау» зыфиорэр Адыгэ республикэ стадионэу «Юностым» щэкло.

ЗэйукIэгъухэр

«Антарес» Воронеж хэку — ДЮСШ-1 Астрахань хэку — 2:1, «Олимп» Пермскэ край — «Гимназия-1» Дагъыстан — 4:3, «Озинки» Саратов хэку —

СОШ-17 Москва хэку — 1:3, «Копейчанка-2» Челябинскэ хэку — «Адыг» КЧР — 0:0, «Царицыно» Москва — ДЮСШ Карелиер — 6:0, «Строитель» Татарстан — «Олимп» Краснодар край — 0:1, «Дружина» Кемеровэ хэку — СОШ-7 Ставрополь — 0:2, «Тайфунчик» Кырым — «Водник» Чувашиер — 0:0.

Къэрэщэ-Щэрджеэсэм икомандэу «Адыгэр» зэнэкъохум чанэу хэлажээ. Клубын ипащэу Кундэхъу Виталийрэ тренерэу Айбээзэ Артуррэ къыталаугъ пшъашъэхэр медальхэм зэрафэбэ-нэштхэр.

— Ильэс заулэкэе узэклээбэжьмэ, мыш фэдэ зэнэкъохум сахэлжъагъ, тикомандэ дышшэр къызыфагъэшшуашэм сызэрэгушоштыгъэр сцыгыупшэрэп, — къеуатэ адыгабзэкъэ Къэрэщэ-Щэрджеэсэм къикыгъэ пшъашъэхэр ишыгъэу ДыкI Милан. — Пшъашъэхэр футболым

зэрэфэшагъэхэр тшоогъэшгъон. Адыгейм зэууклэгъухэр дэгъо шэклох.

Командэхэм пэшюорыгъэшшэшэгъухэр аухыгъэх. Зичээзуу

зэууклэгъухэр къызэрэхэмкэ, «Адыгэр» Ставрополь икомандэ непэ икъицт.

Сурэтым артихэр: ДыкI Милан, «Адыгэм» хэтхэр.

Нэклубыр зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.